

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Οι ρωσικές εξαγωγές σημείωσαν σημαντική θετική πορεία τα τελευταία χρόνια. Πιο συγκεκριμένα, τα τρία τελευταία χρόνια πέρασαν από τα \$303,5 δις στα \$467,9 δις το 2008. Τα 2/3 περίπου των ρωσικών εξαγωγών αφορούν προϊόντα πετρελαίου και φυσικού αερίου. Το μερίδιο αυτών των προϊόντων στις εξαγωγές της χώρας έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια (το 2008 ήταν 69,7%, ενώ το 1995 ήταν μόλις 40%), γεγονός που καθιστά τη ρωσική οικονομία ευαίσθητη στις διεθνείς διακυμάνσεις των τιμών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Πάντως, παρότι η αξία των εξαγωγών πετρελαιοειδών αυξάνεται χάρις στην αύξηση της τιμής του πετρελαίου, ο όγκος τους μειώνεται, λόγω των προβλημάτων της Yukos την περίοδο 2004-2005. Παράλληλα, η αύξηση των φόρων κατά την εξόρυξη δεν ευνοούν την αύξηση της παραγωγής προϊόντων πετρελαίου. Σημειώνεται ότι η ζήτηση για πετρελαιοειδή συνεχίζει να αυξάνεται και εκτιμάται ότι η ζήτηση για φυσικό αέριο προελεύσεως Ρωσίας θα αυξηθεί κατά 70%, μέχρι το 2020. Το ζήτημα που ανακύπτει είναι αν η ρωσική παραγωγή είναι δυνατόν να ανταποκριθεί στην εν λόγω ζήτηση.

Λόγω της αυξημένης εσωτερικής ζήτησης (τα πραγματικά εισοδήματα αυξήθηκαν κατά 9% την περίοδο 2004-2005) και της ανατίμησης του ρουβλίου, παρατηρείται και αύξηση των εισαγωγών. Το 2008, οι ρωσικές εισαγωγές έφτασαν τα \$467,9 δις, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 32,8%, σε σχέση με αυτές του 2007.

Συνολικά, το εμπορικό ισοζύγιο της Ρωσίας είναι πλεονασματικό (πλεόνασμα \$179,7 δις το 2008). Αυτή η ασυμμετρία των εμπορικών συναλλαγών μπορεί να δικαιολογηθεί εξετάζοντας τις συναλλαγές της Ρωσίας με την ΕΕ. Η ΕΕ απορροφά του 56,7% των συνολικών εξαγωγών της Ρωσίας, ενώ στη Ρωσία προσανατολίζεται μόνο το 5% των εξαγωγών της ΕΕ.

Ο τομέας των μετάλλων και των προϊόντων τους είναι ο δεύτερος σε σημασία μεταξύ των εξαγόμενων προϊόντων της Ρωσίας. Το 2008, η συμμετοχή του τομέα στις συνολικές ρωσικές εξαγωγές άγγιξε το 11,7%, επίπεδο στο οποίο κυμαίνονται οι εξαγωγές μετάλλων τα τελευταία 5 έτη. Επιπλέον, η Ρωσία εξάγει μηχανήματα & εξοπλισμό (4,9% επί του συνόλου των εξαγωγών, το 2008) καθώς και χημικά προϊόντα (6,5% επί του συνόλου των εξαγωγών, το 2008).

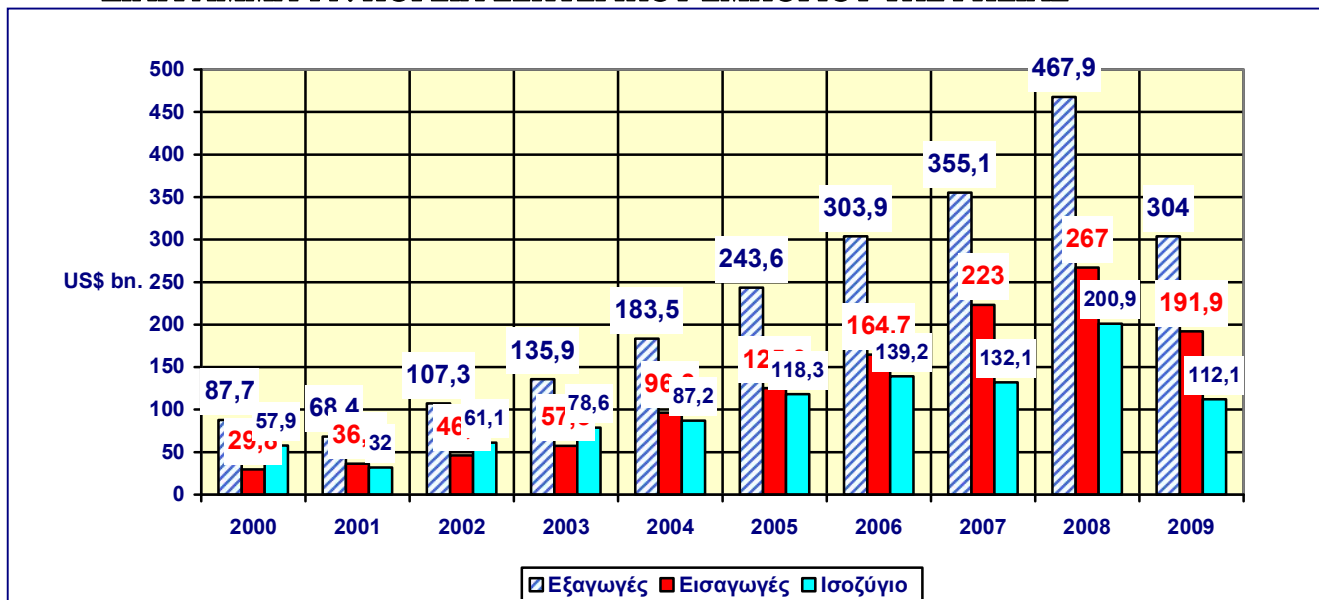
Οι ρωσικές εισαγωγές αφορούν κυρίως προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, μηχανήματα & εξοπλισμό (52,7% των συνολικών εισαγωγών, το 2008 έναντι 36%, το 2002). Ακολουθούν τα τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα (13,2% των συνολικών ρωσικών εισαγωγών και ακολουθούν τα χημικά προϊόντα (13,1% των συνολικών εισαγωγών, το 2008, ποσοστό που παραμένει σταθερό από το 2002), τα μέταλλα (6,9% των συνολικών εισαγωγών το 2008 έναντι 6% το 2002). Η Ρωσία απολαμβάνει πλεονεκτημάτων από την υπογραφή Συμφωνιών Ελεύθερου Εμπορίου με τις χώρες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών και της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας με την ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

	Εισαγωγές (δισ \$)	Μεταβολή (%)	Εξαγωγές (δισ \$)	Μεταβολή (%)	Εμπορικό Ισοζύγιο	Μεταβολή (%)
2000	29,8	-	87,7	-	+57,9	-
2001	36,4	+22,1	68,4	-22,0	+32,0	-44,7
2002	46,2	+26,9	107,3	+56,9	+61,1	+90,9
2003	57,3	+24,0	135,9	+26,7	+78,6	+28,6

2004	96,3	+68,1	183,5	+35,0	+87,2	+10,9
2005	125,3	+30,1	243,6	+32,8	+118,3	+35,7
2006	164,7	+31,4	303,9	+24,8	+139,2	+17,7
2007	223,0	+35,4	355,1	+16,8	+132,1	-5,1
2008	267,0	+19,7	467,9	+31,8	+200,9	+52,9
2009	191,9	-30	304,1	-35%	+112,2	-44

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14 . ΠΟΡΕΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Η ΕΕ είναι πλέον ο πρώτος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας. Το μερίδιο των συνολικών εμπορικών συναλλαγών μεταξύ Ρωσίας και ΕΕ αυξήθηκε σημαντικά, ιδιαίτερα μετά την είσοδο νέων χωρών από την Ανατολική Ευρώπη. Κατά το 2008 το διμερές εμπόριο μεταξύ Ε.Ε. και Ρωσίας παρουσίασε αύξηση κατά 35%. Κατά την διάρκεια όμως των του 2009, λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης, υπήρξε μείωση των εισαγωγών και εξαγωγών κατά 46%. Για την Ε.Ε. η Ρωσία παραμένει ο τρίτος εμπορικός εταίρος με 10% του συνολικού εμπορίου και ακολουθεί μετά τις ΗΠΑ και την Κίνα. Το συνολικό εμπόριο μεταξύ Ε.Ε. και Ρωσίας έφθασε το 2008 τα 381 δις Ευρώ. Πιο συγκεκριμένα το 2008 οι Ρωσικές εξαγωγές στην Ε.Ε. (ένεκα των υψηλών τιμών ενέργειας) αυξήθηκαν κατά 35,6% και οι Ρωσικές εισαγωγές κοινοτικής προέλευσης αυξήθηκαν κατά 37,7%. Οι Ρωσικές εξαγωγές προς την Ε.Ε κατά 80% περίπου αφορούν προϊόντα ενέργειας, ενώ οι Ρωσικές εισαγωγές κοινοτικής προέλευσης κατά 50% αφορούν μηχανήματα και αυτοκίνητα.

Οι εισαγωγές της Ρωσίας από την ΕΕ συνεχίζουν να αυξάνονται και η Γερμανία παραμένει ο κυριότερος προμηθευτής της Ρωσίας, αν και το μερίδιο συμμετοχής της στις ρωσικές εισαγωγές παρουσίασε κάμψη (13,4% από 14,0%, το 2004), και ακολουθεί η Ιταλία και η Γαλλία (που καταλαμβάνουν το 7η και 8η θέση αντίστοιχα). Το μερίδιο συμμετοχής των ανεπτυγμένων βιομηχανικών χωρών στις ρωσικές εισαγωγές ελαττώνεται συνεχώς, τα τελευταία χρόνια, πλην των ΗΠΑ, οι οποίες το 2008 αύξησαν το μερίδιό τους.

7.A.2. Εμπόριο της Ρωσίας με κ-μ ΕΕ

Ο κυριότερος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας, όπως προαναφέρθηκε, παραμένει η ΕΕ. Το διμερές εμπόριο μετά την ένταξη των δέκα νέων χωρών της Ανατολικής και

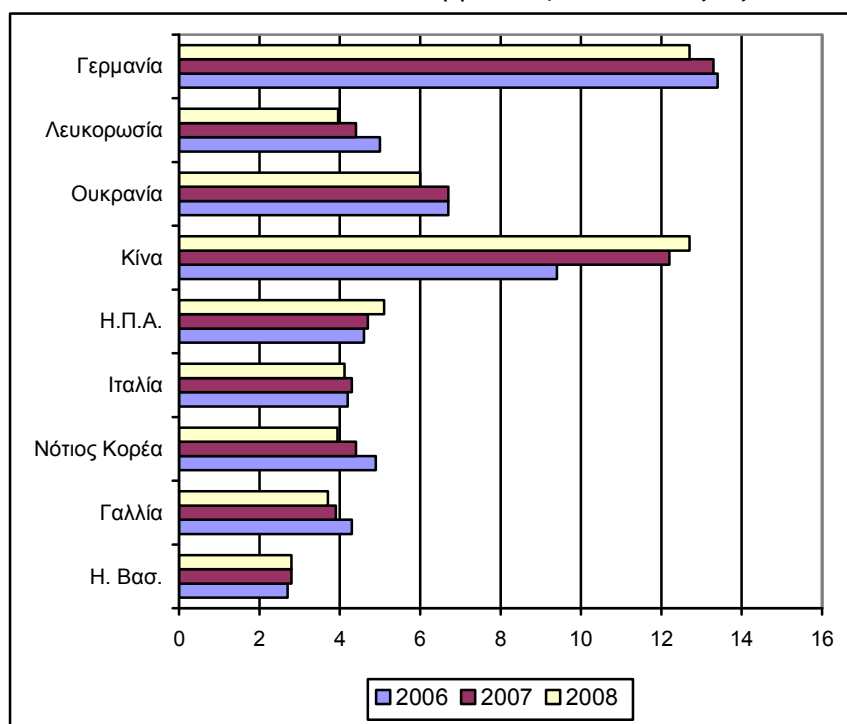
Κεντρικής Ευρώπης πέρασε από το 36,8% τον Ιανουάριο 2004 (ΕΕ των 15) στο 50,3% το 2009 (Ευρώπη των 25). Το διμερές εμπόριο με την Ρωσία ανέρχεται σήμερα στα \$381 δις.

Πιο συγκεκριμένα οι εισαγωγές από την ΕΕ συνεχίζουν να αυξάνονται και η Γερμανία παραμένει ο πρώτος προμηθευτής της Ρωσίας, ξεπερνώντας την Ιταλία και την Γαλλία, χώρες που κατέχουν αντίστοιχα την 6^η και 8^η θέση μεταξύ των προμηθευτών. Το ποσοστό των ανεπτυγμένων βιομηχανικών χωρών, εκτός των ΗΠΑ και της Ιταλίας παρουσιάζει μία μείωση τα τελευταία χρόνια προς όφελος της Κίνας και της Ν. Κορέας. Αναλυτικότερα οι εξαγωγές προς την Ε.Ε. έφθασαν το 2008 τα 265,537 δις \$, ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 116,575 δις \$ με αποτέλεσμα να υπάρχει θετικό ισοζύγιο για την Ρωσία της τάξεως των 148,962 δις \$. Σημειώνουμε επίσης, ότι το 2009 σε σχέση με το 2008 οι Ρωσικές εξαγωγές προς την Ε.Ε. μειώθηκαν κατά 46,2%, ενώ οι εισαγωγές της Ρωσίας προέλευσης Ε.Ε. μειώθηκαν κατά το ίδιο ποσοστό 46% σε σχέση με το 2008. Παράλληλα οι χώρες της Ε.Ε. καταλαμβάνουν την πρώτη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών στην Ρωσία (48% περίπου).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

(ποσοστό συμμετοχής στις εισαγωγές)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10 .ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΡΩΣΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΣΕ ΡΩΣΙΑ (%) το 2009		ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΡΩΣΙΑ (%) το 2009	
Μηχανήματα & Εξοπλισμός	53,2	Πετρέλαιο, Καύσιμα & Φυσικό Αέριο	70,2
Τρόφιμα & Γεωργικά προϊόντα	13,0	Μέταλλα	11,6
Χημικά	13,4	Μηχανήματα & Εξοπλισμός	4,6
Μέταλλα	6,8	Χημικά	6,4
Άλλα	7	Άλλα	2,8